

LITERATURA INFANTIL I JUVENIL

La síndrome Harry Potter

ANDREU SOTORRA

www.andreusotorra.com

David Colbert, *Els mons màgics de Harry Potter*. Traducció de Jordi Vidal. Edicions B. Barcelona, 2002. A partir de 12 anys.

Georgia Byng, *Molly Moon i l'increïble llibre d'hipnotisme*. Traducció de Josep Sampere. Il·lustració coberta de David Roberts. Editorial Cruïlla. Barcelona, 2002. A partir de 12 anys.

No ho malinterpretem. Els dos llibres ressenyats en aquest article no imiten Harry Potter. Encara és aviat perquè això passi i prou temps tindrem per anar descobrint

Colbert ha fet un llibre en què escodrinya tots els ingredients que Rowling fa servir

contes, narracions i novel·les nascudes sota la influència, més mediàtica que literària, de Harry Potter. De moment, la síndrome Harry Potter s'ha deixat notar en els criteris editorials que, com per art de màgia, han desenterrat les edicions de llibres de format singular, amb extensions de 200 a 300 pàgines per als lectors joves, i en cartoné. Als dos títols ressenyats, podríem afegir-hi la sèrie de la Peggy Sue (Alfaguara-Grup Promotor), una noia amb ulleres màgiques que es mou per mons fantàstics; o pel format, al recull de contes explicats per Enid Blyton (Columna), que la seva filla, Gillian, ha recollit -amb una memòria admirable- de quan li explicava la seva mare, d'infant, entre els 5 i 8 anys.

L'estratègia és evident. Quina mena de llibres ha posat Harry Potter a les mans de la població lectora jove? Doncs, contra totes les previsions i intencions, en temps de no lectura, han estat llibres gruixuts, en cartoné, de l'antiga escola. I ha funcionat. No pas sense fer-hi res. Simplement s'ha accionat una tremenda maquinària industrial i publicitària, acompanyada de resultats en borsa,

que ha ajudat a fer descobrir una literatura de sempre en llenguatge d'avui.

El que ha posat el dit a la nafra en aquest aspecte ha estat David Colbert, un antropòleg, guionista de televisió i director literari. Colbert ha fet un llibre, en una edició no autoritzada per J.K. Rowling, en el qual escodrinya els mites, les llegendes, el bestiari fantàstic, les referències literàries clàssiques i tots els ingredients que J.K. Rowling fa servir en els seus Harry Potter. Es podria ben bé dir que amb aquest manual sobre els secrets de Harry Potter, David Colbert fa un gran favor als que mai no llegiran Potter i, en canvi, no només sabran tots els ingredients de la seva poció sinó que es poden fer passar per experts de la literatura més mediàtica dels últims temps. Ja no estaria tan bé que David Colbert hagués posat a l'abast de crítics una eina per pedantejar, i encara pitjor que, sense voler-ho, hagués escrit un manual per ajudar els que, com deia abans, es preparen, inconscientment, és clar, per escriure sucedanis de Harry Potter.

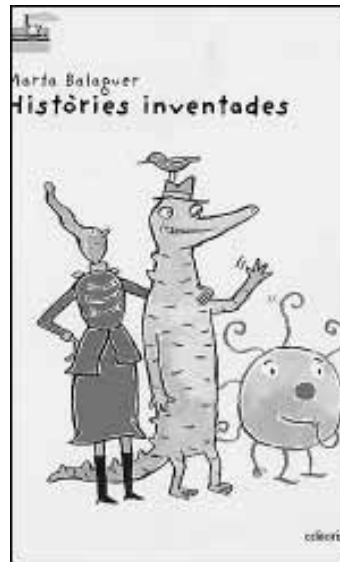
Una altra cosa pretén l'edició de *Molly Moon*, que es presenta com el personatge femení que li ha de fer l'aleta a Harry Potter, però en clau d'hipnotisme. Ens trobem davant la primera novel·la de Georgia Byng que surt disparada amb alenada de *best seller*, o d'operació mediàtica, perquè diuen que es publicarà, de moment, en 25 idiomes, i fins i tot ja es parla de cinema, de la mà del mateix productor de Harry Potter. La protagonista també és òrfena i, com és lògic, viu en un miserable orfenat, i un dia fa una troballa extraordinària a la biblioteca del poble: un manual d'hipnotisme.

EL ORFES ESTAN DE MODA

Alguna cosa deuen tenir els personatges orfes que s'han anat repetint al llarg dels temps, en clau més bleada com el cas d'Annie, o en clau més trempada, com el cas de Charlie, de Roald Dahl. El que queda clar és que continuem trobant-nos davant de registres i personatges ja vistos, mentre ens anem oblidant de clàssics com ara Roald Dahl i Michael Ende. Molly Moon encara és jove i, de moment, el seu primer llibre hipnotitza només de mirar-ne les cobertes que Cruïlla ha presentat en un platejat que et fa com un flaix si te'l mires sota un llum.

Flavia Company, *L'illa animal*. Il·lustracions de Sabala. Col·lecció *El Vaixell de Vapor*. Editorial Cruïlla. Barcelona, 2002. A partir de 7 anys.

Marta Balaguer, *Històries inventades*. Il·lustracions de l'autora. Col·lecció *El Vaixell de Vapor*. Editorial Cruïlla. Barcelona, 2002. A partir de 5 anys.

Marta Luna i Toni Matas, *Internens*. Il·lustracions de Picanyol. Barcelona Multimèdia i Cercle de Lectors. Barcelona, 2002. A partir de 7 anys.

Els avis dels protagonistes d'aquest conte planegen unes vacances en alta mar amb els néts i un grup d'amics, però una tempesta els arrossega cap a una illa molt especial. En un paratge insòlit on sempre és de dia i de nit a la vegada, s'endinsen en una aventura plena de fantasia que no oblidaran mai més.

Recull de contes brevis que la il·lustradora ha aplegat de la veu de nois i noies en diverses sessions escolars dels últims cinc anys. A partir d'un dibuix inicial, els petits inventaven la història i ella hi anava posant les imatges. Ara es poden resseguir en un conjunt de vint-i-un relats.

Guia adreçada als infants per navegar amb més coneixement pel medi digital. També recull consells tant per als petits com per als grans. I un glossari amb els termes bàsics que tot usuari d'Internet ha de conèixer. Llibre divulgatiu que s'ajuda amb les il·lustracions de personatges de Picanyol.

Guia per mirar i riure

JOSEP GÁLVEZ

CÒMIC

Bernardo Vergara, *Manual de instrucciones para libros de instrucciones*. Astiberri. Bilbao, 2002.

Bernardo Vergara és un dels joves autors incorporats a la revista humorística *El Jueves* els darrers anys. La seva col·laboració amb aquesta publicació té un doble vessant, d'una banda dona vida a Urbano, antiheroi del costumisme actual, i de l'altra, s'ha convertit en una mena d'analista de diferents

temes d'actualitat. En aquesta darrera faceta Vergara aporta un tret molt poc comú en l'actual humor sociopolític: el rigor en la documentació. Defugint els gags fàcils i superficials l'autor examina el tema, amb mirada juganera i càustica, des de molts punts de vista que volen generar des de la subjectivitat una visió honesta i el més pròxima a la realitat.

MIRALL POLIÈDRIC

Les seves historietes constitueixen un mirall polièdric que reflecteix les contradiccions generades per la pràctica habitual de la hipocresia així com l'absurd de moltes de les

nostres actituds quotidianes. És com si les vinyetes de Vergara ens proveïssin d'un conjunt de perspectives necessàries per situar-nos vitalment, són una mena d'instruccions d'òptica mental que es riuen de la funció estreta de moltes instruccions. Per això aquest títol de *Manual de instrucciones para libros de instrucciones* per a un àlbum amb què Astiberri inicia una nova col·lecció d'humor, i que recull un bon grapat d'aquelles historietes, les que tenen una temàtica no subjecte a l'actualitat, alternades amb d'altres de contingut més lúdic publicades a la desapareguda revista *Mala impresión*.

BERNARDO VERGARA